

Metodblad för språkscreening vid 2 ½ år

1. BVC-sjuksköterskan utför screeningen.
Inbjudan till screeningen lämnas per brev eller telefon.
Kalla högst 2 ggr. Screeningen förs då barnet är 2 ½ år \pm 2 månader.
2. Tidsåtgång ca 20 minuter för själva screeningen
3. Materialet består av en tygpåse som innehåller föremål: ko, hund, liten bil, stor bil, sked, fat, kopp, boll, docka och väska.
4. Före besöket ska du gå igenom BVC-journalen och se över tidigare hälsoövervakning och utveckling. Var speciellt uppmärksam på:
 - Har barnet kontakt med barnläkare, psykolog e l.
 - Hörselnedsättning eller hereditet för hörselskada
 - Tidigare bedömning av språkutveckling vid 6, 10-12 och 18 mån
 - Äftlighet för sen språkutveckling. Denna fråga gäller barnets syskon och föräldrar, far- och morföräldrar samt kusiner till barnet
 - Flerspråkig miljö. Anteckna vilket/vilka andra språk som talas i familjen
5. Lämna Frågeformulär till föräldrarna vid 2 ½ år i samband med besöket på BVC/skicka tillsammans med skriftlig inbjudan till undersökningen.
6. Låt inte barnet använda leksakerna före själva screeningen. Målsättningen med leksakerna är att skapa kontakt med barnet och inbjuda till samtal kring materialet. Du ska försöka få en uppfattning om barnets förmåga att kommunicera och speciellt notera om barnet kan
 - Förstå ord
 - Förstå meningar
 - Benämna
 - Tala i 2-ordssatser
7. Screeningen kan användas för barn med annat modersmål. Då sker själva undersökningen via föräldern, som ställer samma fråga på modersmålet. Svar på något språk överhuvudtaget accepteras, men notera vilket språk som barnet använder.
8. Resultatet förs in i BVC-journalen i avsedda rutor samt i löpande text.

Undersökningen

Del A

Barnet eller undersökningsledaren plockar upp leksakerna en i sänder ur påsen. Be barnet benämna och skriv ned vad du uppfattar att barnet säger eller markera med + i kolumnen för benämning. Om barnet inte kan fås att benämna markeras med -. Man försöker då få barnet att peka på de olika föremålen och markerar med +/- i kolumnen för pekning.

Del B

Använd formuleringarna i protokollet. Den inbördes ordningen spelar ingen roll.

Frågorna/uppmaningarna kan ställas när alla föremål har plockats upp eller i samband med att de plockas upp ur påsen.

I uppgift 1-3 kan frågan varieras: "hur låter hunden", "vad säger hunden"?

Uppgift 4 och 5 provar om barnet förstår begreppen stor och liten. Instruktionen kan varieras: "kör den stora bilen till mig", "kör den lilla bilen till mamma".

Uppgift 6 och 7 provar förståelse av prepositionerna i och på. Man kan variera instruktionen på flera sätt: "sätt fatet på koppen", "lägg bilen i koppen", o.l.

Uppgift 8 provar förståelse av en längre uppmaning. Var noga med att säga hela instruktionen på en gång: "Lägg skeden i väskan och lägg dockan på tallriken"

Man kan variera uppgiften på flera sätt, t ex "Klappa hunden på svansen och lägg kossan i väskan".

Uppgift 9 inleds med att undersökningsledaren pekar ut dockans hand och säger: "Titta här är dockans hand". Barnet leds då in på rätt spår. Det spelar sedan ingen roll om barnet pekar på sin egen mage eller dockans. Man kan, om man vill, välja andra kroppsdelar än de angivna "peka på foten", "peka på håret".

Anteckna barnens yttrande under leken

För in dina iakttagelser i "Arbetsformulär vid 2 ½ år"

Bedömning

Väg in föräldrarnas svar + din egen bedömning

Markering (en eller flera) i skuggad ruta innebär remiss till logoped.

- Antal ord 0-25
- Saknar 2-ordssatser
- Dålig språkförståelse
- Svårigheter att tugga och/eller svälja
- Föräldraoro finns kring barnets tal-, språk- och kommunikationsförmåga